Ч. 84. (583). Львів, второк дня 24. цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Нове жите на російській Україні.

Українська депутація у президента міністрів кн. Львова.

ШТОКГОЛЬМ. Сюди наспіла з Петрограду вістка, що на днях явилась у президента міністрів кн. Львова депутація Українців, в котрої склад входило кільканайцятьох репрезентантів українських політичних і культурних орґанізацій міста Петрограду. На чолі депутації були: Лотоцький, Стебницький і Славянський, звісні українські діячі.

Іменем депутації промовив Лотоцький, предкладаючи домаганя Українців. Промовляли і инші члени депутації. Українці поставили такі жаданя: 1) заведеня українського шкільництва від найнизшого, до найвисшого; 2) негайного українізованя київського університету; 3) заведеня української мови у всіх урядах по Україні; 4) усуненя ворожих українству урядників, а установленя на Україні в державних урядах місцевих людий, володіючих українською; 5) установленя при ґубернїяльнім уряді по одному мужеви довіря з українських політичних орґанізацій; 6) так само установленя українського мужа довіря в кабінеті міністрів; 7) випущене Митрополита Шептицького і инших засланих Галичан; 8) свободи унїятської Церкви в Росії; 9) привернене всіх прав українській мові в округах галицької окупації.

Кн. Львов признав в принципі всі українські жаданя оправданими і заявив готовість їх сповнити; просив тільки Українців о їх поміч. Українці обіцяли йому свою поміч. Сейчас основано Комітет, який має ставити правительству в тих справах конкретні внесеня.

Стотисячна українська манїфестація в Київі.

ШТОКГОЛЬМ. „Петроградський День" доносить з Київа: Тут відбулась величава українська манїфестація, в якій взяло участь около 100.000 людий. Несено синьо-жовті прапори і таблиці з написами: „Нехай живе вільна Україна". Особлившу увагу звертали на себе великі процесії селян, що прийшли з далеких околиць нарочно на сю манїфестацію. Промовляв до манїфестантів між иншими професор Грушевський, повитаний з безмежним одушевленєм. Він жадав автономії України. Співано пісню: „Не пора", що стала ся українським національним гимном.

Велика українська манїфестація в Петроградї.

ШТОКГОЛЬМ. Дня 25. марта відбулась в Петроградї величезна українська манїфестація. Передше відправлено в казанськім соборі панахиду за Шевченка. По панахиді около 20-тисячна товпа удала ся з оркестрою до таврійської палати, де манїфестантів повитав представник виконуючого комітету ради робітничих депутатів. Вечером відбули ся великі українські збори.

Петроградська манїфестація замітна тим, що на чолі походу їхав полк Кубанців, несучи стару історичну запорожську хоругов і бунчук та співаючи пісню: „Гей не дивуйтесь добрії люди, що Вкраїні повстало"... Несено безліч синьо-жовтих прапорів і написів, жадаючих автономії України.

Загальний український зїзд.

ШТОКГОЛЬМ. Центральна Українська Рада в Київі рішила скликати загальний український політичний зїзд, в якім мають взяти участь делеґати всіх українських партій на Україні, не виключаючи Кубанщини і Підкавказя. З Київа розїхались вже студенти й робітники, як делеґати Центральної Української Ради на всї сторони, щоб орґанізувати обсилку зїзду.

Українські курси для учителів київського округа.

ШТОКГОЛЬМ. Рішено в Київі від 1. липня с. р. утворити курс для народних учителів цілого київського учебного округа. Сей курс має поучити учителів, як належить викладати по школах в українських школах. Українська учительська орґанізація візвала всіх учителів на Україні завести по школах українську викладову школу.

Український дневник в Київі.

ВІДЕНЬ. Сюди привезено два свіжі числа нової української часописи „Нова Рада". Програма її на скрізь автономічна. Тон підвисшений і самопевний.

* * *

Кромі отсих наших власних телеграм подаємо ще ось тут за „Ділом отсї вісти з російської України (решта містимо в новинках):

Заклик до українського громадянства.

„К. Мисль" з 22. марта с. р. містить на видній місци в українській мові заклик, який отсе подаємо без змін:

Українці! Громадяне! Товариші!

Слушний час прийшов. Україна, віками пригнічена, зведена до етноґрафічної маси, окрадена й позбавлена всього — навіть національного імя свого — рушає „в семьї вольній, новій" визволених народів до нового житя. Час не стоїть і не жде на осталих. Рушаймо вперев бадьоро й сміливо туди, де занялась вже зоря нашого національного визволеня і воскресеня.

Складене з автономних громад усієї України „Товариство Українських Поступовців", що з 1897 року аж до останніх днів вело на Україні національно-культурну й політичну роботу під прапором автономії України, федерації всіх народів Росії й парляментарного устрою держави, — горячо витає новий лад, що розчинив широко тюремні брами для народів і поклав шлях для вільного їх розвитку. Іменем рідного краю закликає „Товариство" орґанізовані громади і все громадянство українське до праці на українській ниві. Широко розгорнула ся вона і жде працьовників, як погожого дощу спрагне земля, як женців у жнива родючі лани. Не час тепер на змаганя, на суперечки. Треба всім разом рушити в тяжку, хоч радісну дорогу, щоб разом побороти „думою й волею единою" неминучі перешкоди. Ділом — не словом, творчою роботою треба виявити світови сили, що таїть в собі великий український нарід. Сей приспаний віками велетень закутий нині прокидаєть ся, зриває кайдани і від своїх синів свідомих сподіваєть ся праці, праці й праці. Не слів, а діла.

Українці! Громадяне!

Підпирайте новий державний лад, бо він і тільки він несе волю Україні, і що більша наша участь у йому, то ширших прав собі здобудемо.

Орґанізуйте ся, бо тільки в поєднаню сила.

Складайте ся на національний фонд український, бо в матеріяльних засобах підпора до практичної роботи.

Закладайте українські школи, насамперед народні, українізуйте теперішні, дбайте про середну освіту, бо тільки в рідній школі наша будучність.

Віджививляйте і засновуйте „Просвіти" й инші товариства, бо в них осередок культурної праці та початок орґанізації наших сил.

Піддержуйте українську пресу, бо вільне слово рознесе по всіх світах про наші домаганя, бо вільне слово наше — символ воскресеня і його поставимо ми тепер на сторожи наших прав.

Вияснийте народови вагу і значіне подій, основи вільного ладу; освідомляйте й розкривайте очи всім незрячим, бо тільки свідомий нарід не дасть вирвати здобуті вже права.

Дбайте про харчову справу й постачане всього потрібного народови, бо се додасть йому матеріяльної сили на важкий подвиг боротьби.

Готуйте ся до всенародної установчої ради, де наш голос; голос великого українського народу, повинен залунати чутко, твердо й одностайно, обстоюючи автономію рідного краю й вільний федеративний лад у державі.

Українці! Товариші!

Велика історична хвиля вимагає й великого напруженя та жертв. Покажім, що ми достойно стріли сю хвилю, що ми свідомо беремо страшну відповідальність, яку на плечі наші складає історія. Відкиньмо на сей час усе, що розєднує, і памятаймо тільки те, що нас єднає. Нехай, як за батька Хмельницького, запанує у нас „воля і дума едина".

Доля України — в руках її синів, її народу. Рідний край усіх дітий своїх скликає до роботи, її на всіх нас вистарчить. „Сміливо ж братя, до праці ставайте! Час наступив вже — ходім!" Памятаймо, що не бувають в друге такі хвилї і що історія не прощає помилок, ваганя і недбальства.

Рада Товариства Українських Поступовців.

Українська мова в школах.

„Утро Россії" з дня 28. марта ч. 71 подає таку замітку:

„Тимчасове правительство в принципі одобрило пропозицію міністра народної просвіти про допущене в наукових заведенях київського округа (себто в 6 українських ґуберніях Ф. К) подаваня науки українською мовою при умові, що будуть забезпечені інтереси меншости".

Українське національне військо.

В „К. М. читаємо:

9. марта о 6. год. вечером в льокали київського Технїчного Товариства (Столипінська 55), відбудеть ся нарада в справі орґанізації та сформованя українського леґіону. На нараду запрошені офіцири, що цікавлять ся сею справою.

Тимчасовий комітет запрошує окремою відозвою, видрукованою в „Кіев. Мысли" по українськи, всіх вояків і приналежних до війська Українців прибути на велике віче, яке відбудеть ся дня 14. марта в актовій салі Київського Комерційного Інститута для обговореня справи утвореня українського національного війська в детайлях. На порядок дневний віча поставлено такі точки; 1) Утворене війська. 2) Орґанізація на національнім ґрунті всіх Українців, які вже тепер повнять службу в війську. 3) Утвореня інформаційного бюра, 4) Нові пропозиції і 5) Вибори членів постійного комітету в справах утвореня українського національного війська. Відозва кінчить ся увагою, що збори будуть відкриті для всіх зацікавлених сею справою.

Дня 22. марта відбуло ся в Київі в 3-ій авдиторії Київського Комерційного Інституту на розі Несторівської ул. та Бібіківського бульвару перше установче зібраня салдатів, офіцирів, військових лікарів і урядників української національности. Вибрано тимчасовий комітет і переведено дискусію над справою утвореня українського національного війська для боротьби з

зовнішним ворогом і підтримання тимчасового уряду перед реакційними заходами прибічників скасованого царського уряду.

„Кіевская Мысль“ з дня 28. марта подає таку замітку:

„Відбуло ся кілька зібрань Українців офіцирів, салдатів, юнкерів, військових лікарів і урядників. На сих зібранях принято таку резолюцію: З уваги на небезпеку, яка грозить нам від зовнішних ворогів і йдучи на зустріч заклику тимчасового правительства з дня 22. марта 1917 р. про зединене всіх сил народу і армії, українське військове зібране постановило незалежно від реґулярної армії сформувати з добровольців і свобідних від военної служби „охоче-комонний полк“ *) з усіх родів оружя. Вибрано осібний комітет для орґанізації полку. Записуване добровольців відбуває ся в помешканю педаґоґічного музею на Вел. Володимирській і в канцелярії пресового бюра. До українського охочекомонного полку приймає ся особи ріжного віку“.

Війна.

Непобідима Німеччина.

РОТЕРДАМ. (Ткб.) Бувший американський амбасадор в Берліні Ґерард виголосив в Новім Йорку промову, в якій сказав, що Німеччина не буде побіджена ні внутрішною революцією, ні недостачею поживи. Можливість революції в Німеччині повинні Американці вибити собі з голови.

Военні цілі Анґлії.

БЕРЛІН. (Б. Вольфа). Інтересуючі подробиці з бесіди члена анґлійського парляменту Jowett-а на сьогорічній конференції независимої партії оголошує „Manchester Guardian“. Jowett сказав між иншими; Америка заявляє, що не має ніякої самолюбної ціли, не бажає добичий і кольоній, та не шукає відшкодованя за жертви, які радо поносить. Зате коаліція не думає складати подібної заяви, і тому війна ведеть ся далі не за Бельгію або Францію, свобідну Польшу або розвязане справи Ельзації і Льотаринґії, але виключно тому, щоби здобути німецькі кольонії в Африці, щоби Австро-Угорщину і Туреччину розчвертувати, щоби коаліція мала добичі коштом сих держав.

Зірване зносин між Туреччиною а Зединеними Державами.

ЦАРГОРОД. (Ткб.) Порта сповістила 20. с. м. американську амбасаду про зірване дипльоматичних зносин. Американський амбасадор мусить ще якийсь час, як хорий на тиф, остати в Царгороді. Стан його здоровля вже поправив ся.

Мирові переговори в Копенгазі.

БАЗИЛЕЯ. „Basler Anzeiger“ доносить з Копенгаґи, що там ведуть ся неурядово мирові переговори, яких хід не є некорисний. Трудности творять тільки величезні домаганя Анґлії.

Окремого мира з Росією не буде.

ПЕТРОГРАД. (Пет. аґ.) Соціяліст Маєр, член американського конґресу, вислав до члена Думи Чхеїдзе, предсідателя ради делеґатів робітників і жовнірів таку телеґраму: Як одинокий соціялістичний посол американського конґресу прошу вас о рішуче заперечене поголосок, які нас санепокоюють, що російські соціялісти є за окремим миром з Німеччиною. — Виконавчий виділ ради делеґатів робітників і жовнірів вислав до Маєра таку відповідь: Як вже сказано у відозві ради делеґатів робітників і жовнірів в Петрограді, висланій до народів світа і в резолюції загального конґресу рад делеґатів робітників і жовнірів, ціла російська революційна демократія не стремить до ніякого окремого мира, тільки бажає міжнародного мира без анексій і без дійсних або замаскованих военних відшкодовань, на основі свобідного розвою народів. Вона є тої думки, що пролетаріят усіх країв мусить старати ся спровадити якнайскорше мир.

ПЕТРОГРАД. (Ткб.) В таврійській палаті відбула ся конференція цілої VI армії, частий армій IV, V, VII і XII. та першої дивізії ґренадієрів при співучасти виконуючого комітету робітників і жовнірів. Делеґати поставили між иншим питане, чи рада делеґатів робітників і жовнірів в Петрограді є дійсно за окремим миром. Представник ради Соколов відповів, що рада відкидає всяку думку про окремий мир.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Бюро Райтера доносить з Петрограду: Комітет делеґатів робітників і жовнірів подав до відомости, що відкидає думку про окремий мир.

Можливість несподіваного кінця війни.

АМСТЕРДАМ (Ткб). Військовий співробітник дневника „Tied“ пише: Звертає увагу факт, що тепер веде ся війна тілько на сході, а на инших фронтах вивязують ся лише спорадичні сутички. В Росії мають жовніри що иншого до роботи. Обертають свій час на політиковане і дефіляду перед провізор. правительством і на разі нема там що думати про велику офензиву.

Також на італійськім фронті і на Балканах не діє ся нічо важного. На західнім фронті Анґлійці й їх міліонові армії піддержують ще боротьбу. Весь стан военних операцій робить вражінє якби кінцевого акту драми, яка може скінчити ся нагло в непредвиджений спосіб.

Мирові заходи.

ГАҐА. Зі Штокгольму подають до Льондона, що під проводом Леніна відбули ся там поновлені конференції російських соціялістів зі швайцарськими. Обговорювали можливість доведеня до мира за посередництвом соціялістичних меншостий.

Конець війни в осени.

Італійський дневник „Secolo“ пише, що з нагоди відложеня анґлійської Палати послів, яких мандати кінчать ся в падолисті, др Ляв, анґлійський канцлер сказав, що м о ж л и в е є, що ще той сам парлямент заключить мир.

Чи за поворотом Романових?

Петроградські дописувателі італійських часописий доносять, що на провінції в Росії змагають ся чимраз більше неспокої. Жадають там чимраз енерґічнійше скорого покінченя війни. Крім того, що провіз. правительство не лиш не усуває прожиненних недостач, але вони що раз більше змагають ся, зачинає ся жива аґітація проти провізор. правительства і за поворотом династії Романових.

Відповідь Болгарії на заяву російського правительства.

СОФІЯ. (Таб.) Болгарська телеґрафічна аґенція дістала уповажнене у відповідь на заяву тимчасового російського правительства з д. 10. цвітня оголосити таке: Болгарський нарід і його правительство повитали з живою радістю народини нової Росії, яка бажає укріпити здобуту свободу і посвяти ся праці для добра своїх визволених народів. Через се заява з д. 10. с. м., яку тимчасове правительство казало оголосити петроградській аґенції, принято з симпатією і оцінено її як признаку нової орієнтації російської военної політики, яка тепер відкидає всякі аґресивні забаганки супроти чужих областий і гнету инших народів. Як відповідь на сю заяву російського тимчасового правительства заявили вже Австро-Угорщина і Німеччина, що союзники ані не бажають собі сього, ані не мають в тім інтересу, щоби російський нарід вийшов з сеї війни понижений або захитаний у своїх житєвих умовах. Держави сї не хочуть зменшити ні чести ні свободи розвою російського народу, противно — бажають зі старим від віків сусідом жити в згоді і приязни і не думають мішати ся в його внутрішні справи. Що відносить ся до Болгарії, то люди управляючі нині Росією знають дуже добре, що нова Росія не потребує з того боку зовсім побоювати ся за свою свободу.

Болгарія не виповіла війни російському народови, а мусіла її приняти тому, що осмілила ся боронити проти волї всемогучого бувшого російського правительства своїх політичних і національних прав, признаних свого часу найліпшими представниками лїберальної інтеліґенції в Росії, а тепер так хоробро боронених синами Болгарії та домагати ся для себе сих прав. Для Болгарії є се честю і заслугою її народів, що все найгостиннійше приймала вигнаних російських піонірів свободи. Тому Болгарія є готова підперти всякі кроки, які можуть запевнити мир, але не менше є сильно рішена в порозуміню з союзниками вести далі боротьбу аж до кінця, який запевнить їй цілковите зединене з власним народом.

З головної австрійської кватири.

З дня 22. цвітня 1917.

На східнім фронті:

В богато місцях фронту значний артилерійний огонь і метачів мін.

Італійський фронт:

На фронті в Побережу також і вчера панувала дуже значна діяльність неприятельських летунів. В обшарі Трьох Верхів відділи ополченців вдерли ся на неприятельські становища побіч „Захисту трьох верхів“ і полонили офіцира і 75 жовнірів і здобули два машинові кріси. Поза тим боєва діяльність обертала ся в звичайних границях.

На південно-східнім фронті:

Нічо нового.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

З головної німецької кватири.

З дня 22 цвітня 1917.

На західнім фронті:

Ґрупа кн. Рупрехта: В кількох місцях фронту в Фляндрії і в Артоа вчера артилерійна боротьба стала ся сильнійша.

На північ від Скарп змагала ся хвилями до найсильнійшого напруженя. Рухи військ перед нашими лініями взято в загладний огонь. Сильні анґлійські вивідні наступи на північнім березі того поля, відперто протинаступом. На анґлійськім фронті, на північний захід від Ст. Кант, перед полуднем зведено малі сутички. На південь від Соми була тілько діяльність артилерії.

Ґрупа німецького престолонаслідника: Над Ен і в Шампанії майже всюди боєва діяльність до вечера оставала мала. Під Бер ен Бак наші підїзди розсадили французький блоковий осередок враз з залогою; під Брой, коло загороди Іртебіс, на гостинцї Рем Нюшатль, на північ від Просн і на західнім березї Свіп сутички закінчили ся значними втратами неприятелів. На південь від Рівон відперто наступи Французів.

Ґрупа кн. Альбрехта: Стан річи не змінив ся.

Вчера неприятелї стратили у воздушній боротьбі 6 самолетів, з яких 5 струтила постежна ґрупа ротмістра бар. Ріхтгофена. Летуни маринарки над Нюпорт спинили пожар на неприятельськім воздушнім судні і струтила його в море.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Жертви на фонд інвалідів УСС.

належить слати де Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвалє 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

В справі „Маківки“ й її щитів.

П. Сотник В. Дідушок порушив недавно в „Ділї“ справу „Маківки“ й акції щитової, котру вона розпочала. Я не дивлю ся на ту справу так песимістично, як він. На чолї сего Товариства стоїть чейже знаний наш патріот, б. посол парляментарний п. В а с и л ь Я в о р с ь к и й. Наша суспільвість знає його не лиш як горячого Українця, але й як спеціяліста в фінансових справах. Він певно до ніяких надужить не допустив би.

З уваги на се, що „Боєва Управа“ внесла статути чисто гуманїтарного товариства опіки над січово-стрілецькими інвалідами, висказано на її засіданю бажане, щоби половина гроший, узисканих з щитової акції була вислана на адресу Боєвої Управи (Wien VIII. Lederergasse 20). В сей спосіб були би успокоєні і ті, що з якої небудь причини не мали би повного довіря до самої „Маківки“.

Після розпорядку міністерства внутрішних справ з дня 16. січня 1916 р. має комітет, що займає ся щитовою акцією внести відповідну

*) „Охочекомонні“ полки (кіннота) укр. добровольців не новина. Вони орґанізували ся напр. підчас 1-го польського повстаня, коли Українцї сподївали ся через се деяких національних полекш, передовсім приверненя колишнїх козацьких полків.

Жертви на оселі для інвалідів У.С.В.

належить слати до Товариства „МАКІВКА“ в Новім Санчи.

просьбу до повітової політичної власти, а в тім поданю подати програму цілого свята.

По мисли § 3. згаданого розпорядку треба в дотичнім поданю навести:

1) Імя, мешканє і занятє комітетових,

2) Рід і спосіб предприняття,

3) Рід оголошеня, час і місце, в котрих предприняте дотичне буде мати місце і буде оголошене.

4) Кошторис — що до сподіваних доходів і видатків.

Уділ, який припадає з сего для военної опіки, інституції, котрим він припаде (отже „Макiвка“ і пр. Боєва Управа) і спосіб, в який він буде ужитий (закупно осель і запомоги для У. С. С. інвалідів).

5) Час і спосіб обрахунку і висланя узисканих фондів на річ згаданих інституцій і рід контролї.

6) Коли продавати ся буде які предмети, то треба подати їх рід, число, кошти виробу і ціну.

Власть може впрочім в случаях заслугуючих на узглядненє відступити від жадань що до наведеня поодиноких, повисше наведених дат.

Раджу поданє лично внести до староства, цілу справу з референтом обговорити і узискати зараз дозвіл.

Після моєї думки акція „Макiвки“ заслугує на поперте як велика робота, що причиняє ся до підйому духа в теперішних, тяжких часах, а рівночасно приспорює також фонди на наших стрілецьких інвалідів. Я гадав би, щоби листівки, відзнаки і т. п. замовляти прямо в Боєвій Управі у Відни. Ціна щита повинна бути подана в часописях.

Др. Кирило Трильовський.

НОВИНКИ.

— **Заходом кружка У. П. Т.** в Яворові розпічнеть дня 1. мая с. р. дво- зглядно тримісячний пригототовляючий курс до вступного іспиту до I кл. ґімназії. Зголошуватись в дирекції української ґімназії. Числить ся, що Вп. патріоти приєднають більшу скількість молодежі на сей курс.

— **Центральний Український Кооперативний Комітет**, Щоденна українська кооперативна часопись. „Кіевська Мысль“ з 22. марта доносить: В Київі утворив ся Центральний Український Кооперативний Комітет. В засіданю Ради комітету 6. (19) марта намічений плян близшої діяльности комітету. Постановлено звернути ся до всіх кооперативних союзів та до поодиноких кооператив, а також до інструкторів та иньших працьовників кооперації з запрошенем орґанізувати місцеві кооперативні комітети. Для обговореня загального пляну діяльности комітетів по цілій Україні, для розвязаня богатьох чергових питань з життя сіл і кооператив. Рада постановила скликати нараду представників всіх українських кооперативних союзів на 25. і 26. марта ст. ст. Признано необхідним почати видане щоденної кооперативної соціяльно-політичної часописї, яка могла би бути орґаном комітету та висвітлювати завданя та потреби теперішнього села. Постановлено назвати часопись „Народна Воля“. Ціна її має бути дешевою. Гроші на виданє гадають дістати від кооперативних союзів та стоваришень. Признано необхідним жадати представництва комітету в Раді громадських орґанізацій, в ґуберньских земських зборах та ґуберньскім харчевім комітеті.

— **Скликанє українського кооперативного зїзду.** „Кіевская Мысль“ ч. 70 з дня 24. марта подає, що в Київі завязалась комісія для скликаня кооперативного зїзду на день 27 марта. Бажаючих взяти участь в працях по скликаню зїзду комісія просить звертатись під адресою „Центросахар“, Терещенковська ул. ч. 13 в інтендантськім відділі до п. Устименка.

— **Справа автономії України в Краєвім Педаґоґічнім Товаристві.** 23. марта в театрі Соловцова відбули ся збори Київського Краєвого Педаґоґічного Товариства, присвячені питаням біжучої хвилї. На зборах взяло участь коло 1000 осіб. Зборами проводив предсїдатель товариства В. Науменко. В дискусії над ріжними справами представники українських і жидівських шкіл говорили про необхідність автономії України і самостійного розвитку шкіл.

— **Українські артисти.** В „Кіевскій Мысли“ видруковано таку оповістку: Всїх діячів української сцени запрошується ся на день 24. марта о 8 ій год. вечер в Фойє Троїцького театру для обговореня справи основаня Бюра діячів українського театру“.

В дальшім числї згаданої часописи читаємо: Відбуло ся перше свобідне зібранє діячів українського театру міста Київа. Обговорювано питанє про скликанє зїзду делеґатів від артистів українських труп для орґанізації професіонального союза всїх діячів української сцени. Між иньшим принято пропозицію вислати до тимчасового правительства привітну телеґраму. Місце і час зїзду будуть подані пізнійше в порозуміню з провінціональними трупами. Вибрано виконуюче бюро.

— **Українці у Київській Ґуберньскій Земській Управі.** На тім же засїданю ґуберньского темського зібраня на предложенє представника ґрупи обєднаних кооператив Барановського збільшено склад земської управи новими членами від селянського населеня ґуберній, від робітників, від кооператив, від третього елементу і від польських орґанізацій, Явним голосованем на сих нових членів вибрано отсих осіб: Г. Сидоренка, В. Прокоповича, Н. Пожарського. А. Сербиненка і И. Волошиновського. (Всї Українці). Волошиновський є українським Поляком, видавав українську ґазету п. з. „Світова Зірниця“.

— **Привіт ґуберньского земства проф. М. Грушевському.** На засїданю київського ґуб. земства з дня 23. марта на внесенє гласного Стасюка рішено вислати від першого київського свобідного земського зібраня привіт проф. Михайлови Грушевському. Пропозицію сю принято і вислано до проф. Грушевського одобрену зібранем телеґраму такого змісту в українській мові: „Проф Грушевському. Київські ґуберньскі земські збори, зібравшись вперше в обновленому складі, витають Вас, Михайло Сергієвич, як невтомного борця за волю і щастя українського народу“. Телеґраму підписав предсїдатель зборів князь Куракін.

— **Віче українських соціялїстів революціонерів і народників у Київі.** Дня 24. марта в актовій салї комерційного інституту відбуло ся віче осіб, які прихиляють ся до погдядів соціялїстів народників, скликаний бльоком народних соціялїстів. На сім вічу взяли участь також українські соціялїсти революціонери і Українці народники.

— **Українські робітники.** Дня 24. марта в 7 ій год. вечер в помешканю педаґоґічного музею відбуло ся зібранє ініціятивної ґрупи українських робітників.

— **Головна Українська Студентська Рада.** 8. марта ст. ст. відбуло ся засїданє „Головної української студентської Ради“. Постановлено покликати до Київа всїх відсутнїх товаришів, а також співділати повороту в рідний край українських еміґрантів. Вислухано інформації представників в Коаліційній Раді та иньших орґанізаціях. Констатовано факт солїдарности та співчутя Українцям. Рішено взяти живу участь в маніфестаціях, що мали відбути ся 10. марта. Навязано тісні зносини з робітниками, салдатами та учениками середних шкіл. 8. марта відбулись загальні збори: „Громади на жіночих курсах“, „Громади в політехнічнім інститутї“, „Центральної Ради“.

— **Український студентський зїзд.** „Кіевская Мысль“ ч. 70 з дня 24. марта доносить, що Головна Українська Студентська Рада міста Київа рішила скликати на середину цвітня в Київі зїзд, в якім взяли би участь представники Українських Студентських Громад не тільки з цілої України, але і з инших міст за її межами. Рішено звернути ся з закликом до студентів, щоби діяльно готовились до сего зїзду, аби на зїзді справді зібрав ся увесь цвіт України, та щоби остаточно були порішені всї питаня орґанізації і спільної діяльности. Подрібне розроблене питань, якими має зайнятись зїзд, поручено осібній комісії.

— **Гурток „Діточий Дім“.** В „К. М“ читаємо: Оснував ся у Київі гурток під назвою „Діточий Дім“, який має на цїли орґанізувати діточий сад (захоронку) для дітий від 4-х літ. Бажаючих записатись в члени гуртка просять звертати ся до п. Козаченка в Українськім Клюбі „Родина“. Членський внесок 10 рублїв на рік. Плата за дитину приміщену в „Діточій шкілці“ виносить 10 рублїв на місяць.

— **Українські маніфестації.** „Кіевская Мысль“ ч. 74 з дня 28. марта подає обширну проґраму маніфестації населеня міста Київа в память свободи, призначеної на день 29. марта, а на иншім місци подає таку замітку. „Центральна Українська Рада“ подає до відома всїх Українців, котрі возьмуть участь в загальній маніфестації дня 29. марта, що збірним місцем для Українців призначена площа коло Володимирського Собору о 9-ій год. рано. Одночасно Центральна Українська Рада оповіщує, що окрема українська маніфестація в Київі відбудеть ся дня 1. цвітня.

— **Київсьза Ґуберньска Рада обєднаних громадських орґанізацій.** На київських ґуберньских земських зборах на внесенє п. Олександра Степаненка, поставлене в імени ґрупи кооператорів, постановлено утворити ґуберньску раду обєднаних громадських орґанізацій, яка з своєї сторони вибере виконуючий орґан. Склад сеї ґуберньскої ради уложено такий: 12 представників від ґуберньского земського зібраня, 2 представники від ґуб. земської управи, 5 від ґуберн. кооперативної Ради, 5 від ради робітничих, салдатських і офіцирських депуьатів, 24 від повітових селянських орґанізацій, 12 від повітових кооперативних зїздів, 15 від українських національних орґанізацій, 5 від міської ради, 2 від польських орґанізацій, 12 від Жидів, 2 від духовенства, 3 від земських служащих, 3 від комітету південно-західного фронту, загально-російського земського союза і по одному представникови судових установ: ґуберньского комітета земського союза жіночих громадських орґанісацій і ради присяжних вдвокатів.

— **Флоринській — Нікольський — Щоголев видалені!** Виконавчий комітет признав необхідним видалити із складу военної цензури урядників цивільної інституції п. Флоринського, Нікольського та Щоголева.

— **Зменшенє числа уродин на Угорщині** Pester Lloyd доносять: На засїданю анкети для поборюваня венеричних хоріб, яке відбуло ся перед кількома днями в Будапешті, заявив тайний радник Люкач, що число уродин на Угорщині значно зменшило ся. В р. 1913 прийшло на Угорщині на світ 640.000 дітий, в 1915 р. 420 тисяч, а врешті в р. 1916 тільки 290.000.

— **Мілїон марок на шкільні діти.** З Берлїна доносять. Мілїон марок призначив маґістрат міста Берлїна на висланє дітий з народних шкіл на село. Ся ухвала доказує, як дуже зрозуміли Німці вагу справи ґіґієнічної опіки над дїтьми в сучасних тяжких умовах.

— **Ужиткованє сіножатий.** Сільський Господар“ комунікує: Після мін. розп. з дня 10, IV. 1917 р. В. з. д. ч. 161, мають жнивні комісії до 1. мая предложити староствам виказ ґрунтів, що надають ся на пасовиско, а посідачі таких ґрунтів, о скільки будуть їх уживати на пасовиско для власної худоби, мають удостовірити се до 15. червня 1917 р. Пригадуємо в коротці, що на основі мін. розп. з дня 6. мая 1915 р. В. з: д. ч. 111, обовязані є горожанські жнивні комісії в кождім селї подбати. щоби всї сіножати, пасовиска і полонини були у відповідний спосіб спожиткованї або на продукцію пашї або на підніжну пашу (пасовисько) для худоби. В сїй цїли обовязані є жнивні комісії списати всї сіножати, пасовиска і полонини, яких ужиткованє потребувало би господарської помочи (механічне плеканє, боронованє, підгноєнє, забезпеченє косарів або косарок), або які мимо їх повної пригожости до ужиткованя власник ужиткує невідповідно. Ужиткованє сих послідних, о скільки власник до 15. червня 1917 р. не докаже, що буде їх відповідно ужиткувати. може староство передати громаді, в якій лежать, або сусідній. Громада може підприняти тоді всї чинности, що зміряють до раціонального зужиткованя сіножати, пасовиска і полонини. Може ставити огорожі, робити водопої, піддаша для

звірят і т. и. Громада ужиткує тоді ґрунт сей даремно,

— **Управильнене обороту ріпаком, ріпкцею їх олїєм і макухами.** Мін. розп. з дня 10. IV. 1917 р. В. з. д. ч. 159, управильнює оборот краєвим ріпаком і ріпицею з збору 1917 р. в подібний спосіб як торік. Після нього з хвилею збірки уважає ся ріпак і ріпиця зайнятими. Господарі могуть собі з власного збору полишити відповідну скількість насіня, мусять однак виказати до 31. X. 1917 р. перед австрійським контрольним банком для торговлї і промислу, який є одиноко управнений до відбору занятого ріпаку і ріпиці, площу, яку призначують на управи сих ростин і скількість бажаного насіня. Ціна відбору зістала розмірно вирівнана з цінами олійних насїнь і виносить при ріпаку 100 кор., при ріпиці 97 кор. за 100 кґ. льско найблизша стація заладовання в мішках купця готівкою, по оказаню дуплїкату набірного листа. Контр льний банк має закуплене насїнє відступити по цінї закупна олійням, які належать до Военного Союза для оліїв і товщів 18 проц. всего запасу, а найменше 8000 метр. сотн. обовязаний банк лишити на насїнє для тих господарів, які бажають у себе ввести управу сих ростин. Просьби о відступлене насіня мають такі господарі вносити до Военного Союза для оліїв і товщів (Kriegsverband für Oel- und Fettindustrie, Wien I. Seitzergasse 1.). Макухи відступлять олійні централї паш. Цїну їх установить уряд виживлення населеня. Господарі, які післали ріпак чи ріпицю а провадять молочне господарство, мають право домагати ся достави 1/4 макухів, вироблених з їх насіня.

— **З ц. к. дирекції зелїзниць.** З днем 19. цвітня с. р. буде курсувати на шляху Львів-Краків Віденъ. крім постійного поїзду ч. 2 який відходить зі Львова о год. 7·10 рано, лише оден пополудневий, поспішний поїзд ч. 8, (відїзд зі Львова о год. 3 тїй по полудни) а се для подорожуючих осіб військових і цивільних.

Уживане сего поїзду полудневого через цивільні особи дозволене є тільки по набутю переказу уповажняючого до занятя місця (карти місця).

В цїли уможливленя ужитя сего дуже часто переповненого поїзду подорожуючим до Кракова а також до стацій положених поза Краковом буде продавати каса особова на головнім двірци у Львові в годинах від 9—12 рано на дни відїзду поїзду білети їзди, і видавати переказ до занятя місця тільки до Кракова і до стацій поза Краковом положених.

Білети їзди до стацій, положених перед Краковом буде каса особова продавати в міру вільних місць на дни відходу поїзду від години 12 тої в полудне до 2·05 по полудни. — Ц. к. дирекція держ. зелїзниць у Львові.

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 22. цвітня 1917.

Нині: 24. цвітня гр.-кат. Антипа, римо-кат. Юрія мч.

Завтра: 25. цвітня гр.-кат. Васия, римо-кат. Марка.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 23. цвітня.

На всїх трох фронтах не зайшло нїчо важного.

Заступник шефа Генерального штабу
[illegible] фельдмаршалок-поручник ф. Гефер

Надіслане.

За сю рубрику, редакція не відповідає.

Оголошеня.